

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези VII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(04-05 листопада 2021 р.)**

1 том

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези VII Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 04-05 листопада 2021 р.). — Т.1. - Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. — 102 с.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету музичної та хореографічної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 3 від 18.10. 2021 р.

Редакційна колегія:

Шип С.В., доктор мистецтвознавства, професор;

Батюк Н.О., кандидат педагогічних наук, доцент

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2021

- Пекінського педагогічного університету. URL:
<http://mat1.gting.com/edu/pdf/edu/xkb2011/20120130160216344.pdf>
3. Нова українська школа. Сайт МОН України. 2020. URL:
<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

Література

1. Ковальова С. Дидактична модель формування предметних компетентностей учнів на уроках музичного мистецтва. Проблеми підготовки сучасного вчителя : збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені П. Тичини. Умань. № 8 (Ч. 1). 2013. С. 64-70.
2. Батюк Н., Федорець М., Хан Хуйюнь. (2021). Реалізація компетентнісного підходу в процесі загальної мистецької (музичної) освіти школярів України та Китаю.
3. American Management Association. Critical Skills Survey. 2018. URL:
[p21.org/storage/documents/Critical Skills Survey Executive Summary.pdf](http://p21.org/storage/documents/Critical%20Skills%20Survey%20Executive%20Summary.pdf)
4. Liu Jing (Лю Цзін). 2017. Advantages of the New System of Training Music Teachers Majoring in Music Education at Chinese Educational Establishments. Minsk : Educational Establishment "Belarusian State Maxim Tank Pedagogical University"

Сюй Сінчжоу,

*аспірант кафедри музичного мистецтва і хореографії.
 Державний заклад «Південноукраїнський національний
 педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».*

ОСОБЛИВОСТІ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В СУЧАСНОМУ КИТАЇ.

Анотація. Стаття присвячено удосконаленню професійної підготовки, зокрема вокальної підготовки, майбутніх вчителів музичного мистецтва Китаю з метою ефективної праці з сучасними школярами в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) в умовах нового соціокультурного середовища та глобалізації. Відзначені важливі умови вокально-виконавської та вокально-педагогічної підготовки майбутніх учителів-музикантів Китаю, в тому числі, опанування ними відповідних вискоєфективних фахових технологій і методик, для успішної реалізації завдань загальної музичної освіти, стрижневим напрямком якої традиційно є вокальна та вокально-хорова роботи зі школярами. Відзначено, що певний рівень підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи з формування у школярів ключових та предметних (музичних) компетентностей,

зокрема, тих, що стосуються розвитку вокальних умінь та навичок, є, по суті, базовою умовою професійної (фахової) компетентності сучасних педагогів-музикантів. Одночасно, зроблено висновок, що серед факторів, які заважають учням ЗЗСО масовому набуттю музичної культури в цілому, зокрема розвитку вокальних здібностей, є недостатньо вокальна та вокально-педагогічна підготовленість практикуючих учителів музичного мистецтва Піднебесної.

Ключові слова: *вокальна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва, загальна музична освіта, сучасні технології вокальної підготовки майбутніх педагогів-музикантів.*

Історія вокального виконавства та навчання співочому мистецтву в Китаї починається з глибини століть, але система професійної освіти вокалістів, зокрема, вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в контексті західної вокальної культури в країні досить молода. Дослідники стверджують, що лише з ХХ століття можна говорити про національну вокальну педагогіку з точки зору європейського зразку. Раніше китайська модель підготовки співаків будувалася суто на особливостях національної вокальної культури. Протягом багатьох століть, приблизно з II тисячоліття до н. е., й до початку ХХ століття, основні школи вокального мистецтва майже не зазнали реформування. (Гребенюк, Назарова, 2021). Підготовка вокалістів майже цілком була спрямована лише на забезпечення виконавчого складу традиційної китайської опери. Найважливішим завданням цієї підготовки було формування духовної культури артистів, адже виховання співаків у відповідних школах мистецтв будувалося на основі емоційного «проживання» композиції. (Там же).

У ХХ столітті почалося зближення китайської музики з музикою західної, зокрема європейської музикою, а також освоєння досвіду іноземних музично-освітніх методик. Здебільшого це стосувалося впровадження академічної системи виконавства та підготовки співаків у відповідних навчальних закладах Китаю завдяки апробації в країні найбільш розповсюджених у світі методик вокального навчання.

З кінця ХХ століття в Китаї почався новий етап модернізації музично-педагогічної освіти, в тому числі вокальної та вокально-педагогічної освіти, що пов'язано з процесом подальшого розвитку інформаційного суспільства, зміною світового соціокультурного середовища та процесами глобалізації. Основні напрямки цього етапу стосувалися удосконалення структури мистецько-музичної освіти, змісту навчання, оновлення методологічної та методичної бази, в тому числі, й вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

У даний час, відповідно до світових тенденцій, в Китаї посилюються напрямки гуманізації та індивідуалізації у мистецької освіти, здійснюється перехід до компетентнісного навчання на усіх освітніх ланках. Останніми роками з'явилося багато наукових публікацій китайських та іноземних дослідників стосовно як розвитку професійної музичної освіти, так й модернізації загальної музичної освіти в ЗЗСО країни. Більшість даних публікацій пов'язано з: модернізацією організації, змісту та методик музичного навчання, зокрема вокального навчання, в педагогічних університетах та мистецьких вишах Китаю (Лі Чжуанді, Сюй Сінчжоу, Цзян Шанжун, Цзян Вейцян, Яо Вей та ін.); проблемами підготовки естрадно-джазових виконавців (Хуан Сянью, Л. М. Коваль, Н. С. Ющенко та ін.); музично-педагогічними аспектами викладання академічного співу (Лю Мінхуей, Лу Хуачжао, Цуй Яньтао, Ян Бо та ін.); особистісному розвитку студентів-вокалістів (І. В. Сокеріна, Чжао Цзінъ та ін.).

Варто зазначити, що в сучасній системі підготовки студента-вокаліста у вищих навчальних закладах Китаю особлива увага приділяється розвитку особистості здобувача освіти, формуванню його естетичної культури, моральному вдосконаленню, становленню комунікативних якостей, необхідних для майбутнього фахівця в сфері культури і освіти. У навчальних планах актуалізується вивчення китайської музики, а також передбачається поширення національних музичних цінностей через виконавчу, концертно-конкурсну діяльність у своїй країні та за кордоном.

Згідно вокально-освітнім традиціям західного зразку в класі сольного співу провідна роль відводиться формуванню вокально-технічних навичок на основі індивідуального підходу до співочих можливостей здобувачів освіти. Отже, вокальна підготовка майбутніх учителів в китайських вишах характеризується, з одного боку, спрямованістю на збереження і просування національних виконавських традицій, з іншого - прагненням до вдосконалення шляхом вивчення і впровадження міжнародного освітнього досвіду.

Таким чином, особливе місце у вокальної підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва в китайських педагогічних вишах відведено формуванню художньо-естетичного досвіду, зокрема музично-естетичного досвіду, а також опануванню сучасних продуктивних (інтерактивних, мультимедійних тощо) музично-педагогічних та вокально-навчальних технологій, розповсюджених у світі. Відомо, що певна вокальна та вокально-педагогічна підготовленість майбутніх педагогів-музикантів є запорукою масового формування музичної культури школярів. Дослідники підкреслюють, що в процесі загальної музичної освіти,

найбільш «доступною й поширеною в музично-освітньому середовищі вважається вокально-хорова робота» (Черкасов, 2012), тому, що вона тісно пов'язано зі «сприймання, відтворення й засвоєнням творів музичного мистецтва». (Там же). У процесі такої роботи на уроках та під час позаурочної діяльності, завдяки поєднанню музики з літературно-поетичними творами, у школярів не тільки набуваються вокальні та вокально-хорові навички, але формуються інтерес до музичного мистецтва, до художньо-виконавської діяльності, більш повно розвиваються музично-творчі здібності, відбувається процес самовиявлення та самореалізації особистості.

Література:

1. Гребенюк Е. В., Назарова Е. О. (2021). Общезмузыкальное развитие студентов магистратуры из КНР в вокальном классе педагогического университета. *Современные проблемы науки и образования*. № 2.
URL: <https://science-education.ru/ru/article/view?id=30766>
2. Лі Чжуанді. (2020). Педагогічні принципи музичної освіти в китайській школі.
URL: http://www.art-education.ru/sites/default/files/journal_pdf/li_chzhuandi_174-179.pdf
3. Хуан Сяньюй. (2015). Становление системы музыкального эстрадно-джазового образования в современном Китае: автореф. дис.... канд. пед. н. 20 с.
<https://www.dissercat.com/content/stanovlenie-sistemy-muzykalnogo-estradno-dzhazovogo-obrazovaniya-v-sovremennom-kitae>
4. Сюй Сінчжоу. (2020). Застосування вчителями вокалу методу музичного естетичного досвіду в навчанні. *International scientific journal «Global science and innovations 2020: Central Asia»*. Nur-Sultan, Kazakhstan.
5. Цуй Яньтао. (2020). Формирование вокального голоса обучающегося на основе резонансной техники пения. URL: <https://www.mgpu.ru/wp-content/uploads/2020/01/dissertatsiya-TSUJ-YANTAO-19-yanvaryu.pdf>
6. Черкасов В. (2012). Вокально-хорова робота й формування співацьких навичок учнів на уроках музичного мистецтва. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/53036263.pdf>
7. Ян Бо. (2016). Динаміка розвитку професійного сольного співу в Китаї: освіта, педагогічні та виконавські принципи: автореф. дис.... канд. мистецтвознавства.
URL: https://nnovcons.ru/files/Dis/ar_yang.pdf